

Zborové vzdelávanie, hlavná téma: Obrana viery - apologetika,

1. časť: **SAMOSPRAVODLIVOSŤ** (Vždy som žil slušne, som dobrý človek), BA (NK), 13.10.2024, ev. Sl. Božie 8.30/10.00, 20. po Trojici, ES: 188, 465, 197, 466, A 84/podľa programu, ep.: Jk 2, 10.13; 4, 17; ev.: Mt 5, 20 - 22 . 27 - 28

Modlitba: Pane, prosíme, ved' nás:

- zo smrti do života,
- od pretváranky k pravde,
- od zúfalstva k nádeji,
- od strachu k dôvere,
- od nenávisťi k láske,
- od bojov k pokoju.

Prosíme, nech pokoj Syna Božieho, Kniežata mieru, naplní naše srdcia, rodiny, pracoviská, cirkev i celý svet.

Požehnaj, Pane, túto chvíľu stíšenia, keď sme ako Tvoj ľud zidení pre Tvojou tvárou a buď so všetkými, ktorí sú nám drahí, dávaj nám radosť, jemnosť a pokoru.

Nech vieme zrkadliť Tvoju lásku tým, ktorých stretávame. Amen.

Rímskym 3, 20 - 24: „Zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred Ním ani jeden človek, lebo zo zákona je poznanie hriechu. 21 Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, 22 a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: 23 Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, 24 ale

ospravedlňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi.“

Milí bratia a milé sestry!

„Vždy som žil slušne. Som celkom dobrý človek, nikomu neubližujem - a to je možné aj bez Boha. A ak môžem, tak pomôžem. V porovnaní s mnohými inými nie som horší. Dokonca lepší ako ne jeden z tých, ktorí sa hlásia k cirkvi, ktorí chodia do kostola.“ - Možno ste sa už stretli s takýmito či podobnými tvrdeniami. Ľudia nimi odôvodňujú, že nepotrebujú veriť v Boha. Slušne sa správať, žiť ako dobrý človek, predsa možno aj bez Boha. Boha nepotrebujú.

Treba podotknúť, že **keď sa niekto pokladá za veriaceho či hlási sa k cirkvi, tak naozaj nie je zaručené, že sa bude k ľuďom správať lepšie ako človek necirkevný - bez viery v Boha**, ktorého však rodičia naučili, že nemá druhým robiť to, čo by sa nepáčilo jemu.

Poznáme neveriacich lekárov, ktorí obetavo pomáhajú chorým. Poznáme nekresťanov v radoch hasičov, policajtov, záchranárov, ktorí

dokonca riskujú svoje životy, aby zachránili iných.

Nestačí to? Prečo by takíto slušní ľudia mali veriť v Boha?

Božie slovo vraví, že aj pohania, dnešnou rečou neveriaci ľudia, sa riadia zákonom. Nečítajú ho síce **v Biblii, ale je to zákon slušnosti a ohľaduplnosti.**

Nemôžu byť spasení na základe svojho poctivého života? - Božie slovo nezamlčuje, že ZO SKUTKOV ZÁKONA NEBUDE PRED BOHOM OSPRAVEDLNEŇ ANI JEDEN ČLOVEK. Rímskym 3, 20 - 24:

*„Zo skutkov zákona nebude ospravedlneň pred Ním (Bohom) ani jeden človek, lebo zo zákona je poznanie hriechu. 21 Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, 22 a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: **23 Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, 24 ale ospravedlňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi.**“*

Ľudia spoliehajúci sa na svoju slušnosť Boha buď odmietajú, alebo Ho vnímajú ako nejakého **nebeského účtovníka.** Sú presvedčení, že aj

keď urobili nejaké nesprávne rozhodnutia, tie dobré ich predsa prevažujú. Resp. v porovnaní so zlom, ktoré spáchali iní, sú na tom dobre. V konečnom zúčtovaní by Boh nemal veľa dôvodov zavrhnúť ich.

Božie meradlá sú však omnoho vyššie, ako meradlá nášho civilného práva a pravidiel slušnosti. Občianske trestné právo neodsudzuje naše vnútorné postoje, ak nevedú k takému konaniu, ktoré škodí iným.

Ak sa dobrí, slušní ľudia pýtajú: Z čoho by sme sa mali kajať, keď sme nič zásadne zlého neurobili? Drobné chyby robí predsa každý. ...

Božie kritériá sú oveľa vyššie.

Jakub 2,10: *„Ved' keby niekto zachoval celý Zákon, ale prestúpil by ho v jednom prikázaní, previnil by sa proti všetkým.“*

Môžeme najazdiť státisíce kilometrov bez nehody, no keď len raz, hoc „iba“ z nepozorosti, vozidlom niekoho zraníme či usmrtime, aj za túto jedinú chybu sme braní na zodpovednosť.

Stáva sa, že aj obetavý lekár, záchranár či hasič je neverný svojej manželke, alebo je závistlivý, neúprimný, chamtivý, zobral úplatok, je povýšenecký atď.

Pán Ježiš napr. hovorí, že odsúdenia hodná nie je len vražda, ale aj hnev, či ponižovanie druhého. Tiež, že smilstva sa človek dopúšťa nielen uskutočnením mimomanželského telesného aktu, ale už myšlienkou naň, túžbou po ňom v srdci. **Matúš 5, 21 - 22 a 27 - 28:** „²¹ Počuli ste, že otcom bolo povedané: *Nezabiješ! Kto by však zabil, musí ísť pred súd.* ²² Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata, musí ísť pred súd. Kto by povedal bratovi: ‚Hlupák‘, musí ísť pred veľradu. Kto by povedal: ‚Blázon‘, musí ísť do ohnivého pekla. ... ²⁷ Počuli ste, že bolo povedané: *Nescudzoložíš!* ²⁸ Ja vám však hovorím: Každý, kto sa žiadostivo pozerá na ženu, už s ňou v srdci scudzoložil.“

Civilné právo - až na výnimky - nepozná trest za zanedbanie dobra. Božie slovo však hovorí, že „Kto vie dobre robiť a nerobí, má hriech.“ (Jakub 4, 17) A: „Bez milosrdenstva čaká súd na toho, kto nepreukázal milosrdenstvo.“ **(Jakub 2, 13)**

Byť dobrý a konať niečo dobré, nie je to isté. Aj ľudia, ktorí druhým spôsobili mnoho utrpenia, robili aj dobré veci. Keď to vyhrotíme,

aj príslušník SS či beštiálny veliteľ koncentráku mohol byť milujúcim manželom a dobrým otcom.

Slušný život pred Bohom nestačí, lebo **za myšlienkou: „Boh by mohol by byť som mnou spokojný“, je snaha človeka byť nezávislým od Boha. Na úsilie, v ktorom človek určuje, čo je dobré a čo zlé. Staví sa na miesto Božie - čo je prvotný hriech.** Hriech ľudského povyšovania sa nad Boha, snaha, aby nie Boh, ale človek sám určoval, čo je dobré - správne a čo je a zlé - nesprávne.

Hriech však nie je „len“ porušenie Božích príkazov, ale aj ľahostajnosť voči Božej láske či opovrhnutie ňou:

1.Mojžišova 2, 16: „Hospodin Boh rozkázal človeku: **Zo všetkých stromov záhrady smieš jest.**“

Božie slovo hovorí, že ľahostajnosť, vlačnosť voči Božej láske je zavrnutia hodná. **Zjavenie 4, 15 - 17:** „¹⁵ Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiežby si bol studený alebo horúci! ¹⁶ Takto, že si vlačný, ani horúci, ani studený, vyplujem ťa zo svojich úst. ¹⁷ Ved’

hovoríš: Som bohatý, zbohatol som, nič nepotrebujem, a nevieš, že si biedny, úbohý, chudobný, slepý a nahý.“

Viera v Boha vedie k zásadne odlišnej predstave lásky, spravodlivosti a pravdy od tej, akú má človek, ktorý v Boha neverí.

Kým veriaci v Boha vyznáva, že svet i my sme výsledkom dobrého premysleného Božieho stvoriteľského plánu, človek dôsledne neveriaci, vyznáva, že sme produktom náhody, slepých, iracionálnych materiálnych procesov: **sola materia**. Vlastne vyznáva, že rozum je produktom nerozumu.

Dôsledný ateizmus vedie k absurdným záverom.

Keď Boh existuje je ľudský život hodný ochrany, veď nie je len náhodným zhlukom molekúl.

Ak Boh nejestvuje, je všetko dovolené. Čo po nejakom náhodnom zhluku molekúl...

Do dôsledkov vzaté, **ak Boh neexistuje, nie je možné o komsí povedať, že urobil nejakú morálnu chybu, pretože nejestvuje e žiadne absolútne meradlo,**

toho, čo je dobré a čo zlé. Nejestvuje základ, podľa ktorého by bolo možné tvrdiť, že trpieť je horšie, ako netrpieť alebo žiť je lepšie, ako zomrieť. - Vnímame, že to je absurdné, že musí platiť aspoň nejaká zhoda v spoločnosti na tom, čo je správne a čo nie.

O čo iné je, keď počítame s Bohom:

Micheáš 6, 8: „*Hospodin ti oznámil, človeče, čo je dobré a čo žiada od teba: len zachovávať právo, milovať láskavosť a v pokore chodiť so svojím Bohom.*“

Ľudia si meradlo pre zlo a dobro hľadajú sami v sebe, vo svojich pocitoch a intuícii. Neuvedomujú si, že to, čo subjektívne pokladáme za „dobro“, môže byť zároveň zlom pre iného človeka. **Skutočné dobro predpokladá objektívnu pravdu.** Jedlý hríb nie je ten, ktorý sa mne vidí byť dobrý, ale ten, ktorý objektívne nie je jedovatý.

Nie človek, jeho subjektívna mienka, ale objektívne pravdivé dobro môže byť absolútnym meradlom rozlíšenia správneho od nesprávneho.

Ľudia sa môžu zjednotiť na určitých hodnotách a pravidlách, no ak neuznávajú vyššiu morálnu inštanciu,

ktorá im nedovolí konať zlo, tak v krajných situáciách - napr. v čase vojny či núdze - hľadajú vlastný prospech.

Nedokonalý človek nemôže byť absolútnym meradlom.

Pána Ježiša sa raz pýtali:

Ján 6, 28: „Čo robiť, aby sme konali skutky Božie?“

Išlo im o zoznam postupov, ktoré bolo treba zachovať. Pán Ježiš odpovedá v jednotnom čísle:

Ján 6, 29: „**Skutkom Božím je veriť v Toho, ktorého On poslal.**“

Naozaj je viera v Boha taká dôležitá?

Naozaj môže byť niekomu, kto je naozaj dobrým človekom, odopreté vstúpiť do neba iba preto, že neveril?

Problém, prečo nestačí byť dobrým je v tom, že dobrý človek neexistuje.

Lukáš 18, 18 -19b: Ježiša sa opýtal jeden z popredných: Dobrý Majstre, čo činiť, aby som sa stal dedičom večného života?

Ježiš hovorí: „Nikto nie je dobrý, len jeden, Boh.“

Ježiš definuje dobro v zmysle „byť ako Boh - konať v súlade s Bohom.“ - Dobrí ľudia teda neexistujú.

A predsa: dobrou správou je, že **dostať sa do neba je v prvom rade o odpustení. Nie o nás. Kresťania majú istotu ohľadom nebeskej budúcnosti nie na základe toho, že oni sú dostatočne dobrí, ale toho, že im bolo odpustené, že ich Kristus prijal.**

Otázka neznie: Kto je dosť dobrý, aby prišiel do neba?, ale: Čo robí Boh preto, aby sme my, hriešnici, mohli prísť do neba? Poslal Syna a On urobil pre nás odpustenie možným.

Viera je dôležitá. Nejde v nej len o súhlas s článkami učenia, ale o spoľahnutie sa na Ježiša, Jeho osobu, život smrť a vzkriesenie. Ide o vzťah s Kristom.

My, kresťania nie sme lepší - Bohom prijatí preto, že vedíme slušný život, ale preto, lebo nám boli odpustené všetky hriechy, ktoré sme v živote spáchali.

Úprimný človek vie, že (Rímskym 7, 18): „Vôľu k dobrému mám, ale nemám sily, aby som to vykonal.“

Kto chce konať dobro, potrebuje nájsť toho, kto by ho mohol učiť rozumieť, čo je skutočne dobré a tiež kto by nám dal silu ho aj konať. Na konci hľadania je Pán Ježiš. O ňom v **1. Petra 2, 22 - 24** čítame: „²² *On nikdy hriechu neučinil, ani ľsti nebolo v Jeho ústach;* ²³ *keď Mu zlorečili, nezlorečil; keď trpel, nehrozil, ale porúčal Tomu, ktorý spravodlivo súdi;* ²⁴ *na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosti; Jeho krvavé rany vás uzdravili.*“

Dobro spočíva v súhlase s Božou vôľou.

Sme na odkázaní na Ježiša, aby nám dával jasno v otázke dobra. K Nemu sa vždy smieme obrátiť, aby nás robil schopnými konať dobro.

ZMENA, KTORÁ UROBÍ ZO SLUŠNÉHO ČLOVEKA KREŠTANA - ČLOVEKA PRE BOHA PRIJATEĽNÉHO, SPOČÍVA V TOM, ŽE PRESTANEME STAVAŤ NA SVOJICH SILÁCH A PRIJMEME, ŽE NAŠA SPÁSA JE V KRISTOVI.

On prevzal naše nezvládnuté úlohy a splnil ich namiesto nás; my sme Božie slovo mnohokrát neposlúchli, Ježiš Mu však zostal verný až do poslednej chvíle. Táto **Kristova vernosť bola pripísaná nám.** Je to ako keby sme sa dlho učili na štátnice, ale neurobili sme ich. Avšak Ježiš záverečnú skúšku zložil na jednotku a Boh to nechal zapísať do nášho indexu. Ježiša vyhodili a poslali na smrť, kým my sme bakalári a magistri. Naša hrdosť sa tomu bráni. Predsa nie sme takí nemožní, aby sme sa museli chváliť cudzím perím, no **AKO KREŠTANIA ZAŽÍVAME ZNOVU A ZNOVU, ŽE MY NEHODNÍ TO NAJDÔLEŽITEJŠIE DOSTÁVAME ZADARMO - Z MILOSTI. NEŽIJEME ZO SVOJEJ SPRAVODLIVOSTI, ALE Z MILOSTI NÁŠHO PÁNA.** Amen.

S použitím: *Antworte na oft gestellte Fragen (Wie führe ich einenen fragenden Menschen zu Jesus?)*; Marek Vácha: *Wakan Tanka* (Vyd. Cesta, Brno 2021); s myšlienkami Jiřího Grubera a použitím ďalších prameňov
Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár

Modlitba: Pane Ježiši Kriste, prichádzame k Tebe v chudobe ako žobráci. Vyznávame, že nemáme nič – iba to, čo si nám dal Ty. Dakujeme že si nám dal to, čo potrebujeme najviac – Tvoju milosť. Vezmi od nás všetko, čo Ti je na nás protivné a daruj nám to, čo máš pre nás pripravené. Odstráň všetku našu samospravodlivosť, spoliehanie na našu rozumnosť a

vlastné sily a schopnosti. Ukáž nám, že bez Teba nemôžeme robiť nič, čo má večnú hodnotu. Prosíme, pomáhaj nám milovať Tvoje slovo. Prosíme, daj nám Ducha modlitby, vytrvalosť v láske k Tebe i ľuďom. Prosíme o pokorné a čisté srdce. Naplň naše prázdne ruky svojimi darmi, aby sme nestavali na sebe, ale na Tebe, Pane Ježiši Kriste. Amen. (Vol'ne podľa Georga Conrada Riegera)